

Moet het Productschap Tuinbouw blijven? Deze vraag zal dit jaar ook aan ondernemers in de bloembollensector worden gesteld, in het kader van de zogenaamde draagvlaktoets. De toekomst bepaalt mede het voortbestaan van het PT. Bloembollen-Visie peilt alvast wat meningen in het bloembollenvak. Voor de tulpentelers en -broeiers Louis Poel, Nico Wit en Hans Kruijer is het duidelijk: 'Zonder collectieve financiering van promotie en onderzoek komt er niets van de grond.'

Tekst en foto: Gerrit Wildenbeest

In de kantine van Poel Bloembollen BV in De Rijp verzamelen zich deze middag een drietal ondernemers uit het tulpenvak om hun mening over het PT te geven. Ze vormen een aardige doorsnede van het vak. Het zijn stuk voor stuk moderne, jonge ondernemers die nog lang niet aan afbouwen denken. Hun kwekerij-broeierijbedrijven zijn van behoorlijke omvang, maar het zijn ook weer geen megabedrijven. Net als hun collega's betalen ze ieder jaarlijks duizenden euro's aan vakheffing, zij zullen zich net als hen ook wel eens afvragen wat ze daarvoor terugkrijgen in de vorm van waardevol onderzoek en zinvolle promotie.

Gastheer Louis Poel, Nico Wit (Wit Flowerbulbs BV, 't Veld) en Hans Kruijer (Kruijer Bloembollen, 't Veld) zijn eensluidend in hun mening. Zeker, het kan altijd beter en transparanter, maar het vak kan niet zonder de collectiviteit van het Productschap Tuinbouw. Een groot voordeel vinden ze dat de kennis die voortkomt uit de collectief gefinancierde projecten voor het hele vak beschikbaar komt. Nico haalt het project 'Chemische selectie tulp' (zie kader) aan dat gefinancierd wordt met PT-gelden. "Het hele vak heeft daar voordeel van". Het onderzoek is aangedragen door de studieclub 't Veld, waarvan Hans en Nico lid zijn.

Zouden groepjes tulpenkwekers zo'n onderzoek op eigen houtje financieren en die kennis voor zichzelf houden, dan maak je dubbele kosten voor de oplossing van een vakbreed probleem.

.....
 'We moeten niet te
 bekrompen denken'

Bovendien: de meeste kwekers zijn niet groot genoeg om zulke projecten zelf te financieren, of het nu gaat om onderzoek of promotie. Dat de NVAF vindt dat dit wel kan, vinden Hans Kruijer en Nico Wit dan ook onzin. "Degene die dat roepen zijn vaak niet zo groot als ze zelf denken. Als je hun investeringen in onderzoek en promotie zou berekenen in percentage van de omzet, stelt het niets voor".

VAKBELANG

Over de extra vakheffing ter bestrijding van het tulpenstengelaaltje denken ze genuanceerd. Dit probleem is weliswaar het grootst in de zandgebieden, maar uiteindelijk is de bestrijding in het belang van het hele vak. Datzelfde geldt voor een probleem als knolcyperus. Louis Poel weet als voorzitter van de Productgroep Tulp dat er wel eens gedacht is over differen-

TULPENKWEKERS LOUIS 'We geloven

Nico Wit, Louis Poel en Hans Kruijer (v.l.n.r.) discussiëren

tiate, maar dat is in de praktijk bijna niet uitvoerbaar, omdat er bedrijven zijn die in beide gebieden of in het buitenland telen. Het argument dat ook de niet-heffing betalende buitenlandse kweker meeprofiteert van collectieve projecten, vinden ze in elk geval voor

Het project **Chemische selectie bij tulpen** wordt uitgevoerd door Proeftuin Zwaagdijk. In dit project wordt onderzocht of vroege selectie van viruszieke tulpen in de periode begin maart tot begin juni zinvol is. De meest effectieve behandelingsmethode wordt opgehelderd. Tevens wordt de effectiviteit van diverse herbiciden in combinatie met uitvloeiërs en bladhechters bepaald. De looptijd van het project is van 1 oktober 2010 tot 1 november 2012. Kosten: 54.560 euro. Enkele andere lopende projecten in de tulp: **Aantoonbaarheid stengelaaltjes in tulpenbollen** (PPO, looptijd 1 september 2010 - 31 december 2012, kosten 84.200 euro). **Gebruikswaarde onderzoek tulp** (Proeftuin Zwaagdijk, looptijd 1 januari 2011 - 31 december 2013, kosten 270.000 euro). **Verhoging temperatuur Warmwaterbehandeling Tulp** (PPO, looptijd 1 juni 2010 - 1 november 2011, kosten 67.700 euro). **Bestrijding van Mijten bij tulpen** (Proeftuin Zwaagdijk, looptijd 1 mei 2010 - 31 mei 2011, kosten 17.630 euro). **Kernrot in tulp: de rol van bollenmijt en stromijt** (PPO, looptijd 1 juni 2010 - 1 juli 2012, kosten 120.000 euro). **Kwaliteit en energie tulpenbroei** (Proeftuin Zwaagdijk, looptijd 1 oktober 2009 - 1 september 2011, kosten 69.220 euro). **Voorkomen bruine wortels bij tulpenbroei** (Proeftuin Zwaagdijk, looptijd 1 december 2009 - 1 november 2011, kosten 19.580). **TVX-verspreiding via water, mijt of vector** (PPO, looptijd 1 december 2009 - 1 november 2011). Voor meer lopende of afgeronde projecten in de tulp: zie www.tuinbouw.nl/projects_overview

S POEL, NICO WIT EN HANS KRUIJER

en in collectiviteit'

en in de kantine van Poel Bloembollen BV over het belang van het PT

het tulpenvak niet relevant. Hans Kruijer: 'Die paar kwekers die in het buitenland zitten, daar kan ik niet wakker van liggen'. Louis Poel: 'De tulpen van het Zuidelijk Halfronnd zijn een prima aanvulling op de Hollandse teelt'. Datzelfde geldt voor de promotie. Dat een Zweedse broeier ook voordeel heeft van door Nederlandse kwekers gefinancierde tulpenpromotie, nou en? "We moeten niet te bekrompen denken". De Zweedse broeierij vindt plaats van Nederlandse bollen. 'En', zegt Louis Poel, 'de Zweedse broeier heeft meer last van de Nederlandse tulpen dan andersom'. Zoals bekend is ook het tulpenvak bezig om naar voorbeeld van de hyacinten en de lelies een extra promotiefonds (Tulpen Promotie Nederland, te vullen met een percentage van de veilingopbrengst) op te richten naast de collectieve, PT-promotie. Het drietal heeft daar toch wel wat vraagtekens bij; ze vinden in elk geval dat dit de collectieve promotie nooit kan vervangen. Net als voor

onderzoek geldt dat als je de promotie helemaal vrijwillig maakt, je altijd freeriders hebt, die gratis meeliften.

PRAKTIJK

Als voorzitter van de Productgroep Tulp heeft Louis Poel de ervaring dat projectvoorstellen voor onderzoek - van bijvoorbeeld PPO of Proeftuin Zwaagdijk - een objectieve en praktijkgerichte beoordeling krijgen. Een positief advies leidt niet altijd tot honorering van een voorstel, want er kan tekort budget zijn. "Je ziet ook steeds meer dat een begeleidingscommissie van telers betrokken wordt bij de voortgang en de uitvoering van onderzoek. Dat houdt de onderzoekers scherp en zorgt dat het onderzoek resultaten oplevert waar de praktijk wat aan heeft". De resultaten van de onderzoeksprojecten zijn voor iedereen die dat wil gemakkelijk te achterhalen. Onderzoekers schrijven er artikelen over, men kan er tijdens 'open dagen'

kennis van nemen, er vindt verspreiding van de resultaten plaats via de diverse teeltvoorlichters.

Louis, Hans en Nico hebben het idee dat binnen het tulpenvak het PT toch wel gewaardeerd wordt. Voor henzelf is het een uitgemaakte zaak: 'we geloven in de collectiviteit, als het PT verdwijnt weet je niet wat je terugkrijgt'. Met de verplichte betaling van de vakheffing hebben ze dan ook geen problemen, mits de besteding maar helder en transparant is. "De overheadkosten moeten duidelijk zijn", zegt Hans. Zelf geeft hij eerlijk toe dat hij, net als waarschijnlijk veel andere kwekers, zichzelf te weinig tijd gunt om dat precies uit te zoeken op de website van het PT, waar je de verantwoording van de gelden tot op de laatste cent kunt controleren. Willen ze tot slot het PT een cijfer geven? Dat willen ze. Louis geeft een 8, Nico en Hans komen op een 7.